

Nr 35.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om vissa inskränkningar i utländsk försäkringsanstalts rätt att driva försäkringsrörelse här i riket.

Genom en den 5 mars 1948 dagtecknad till lagutskott hänvisad proposition, nr 106, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g **om vissa inskränkningar i utländsk försäkringsanstalts rätt att driva försäkringsrörelse här i riket.**

Härigenom förordnas som följer.

Tillstånd må ej meddelas utländsk försäkringsanstalt att driva försäkringsrörelse här i riket eller att utvidga sådan rörelse med försäkringsgren, som anstalten icke redan äger driva, med mindre den tillämnade rörelsen finnes behövlig och även eljest ägnad att främja en sund utveckling av försäkringsväsendet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1949 och gäller till och med den 31 december 1950.

Beträffande de skäl som ligga till grund för förslaget får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till propositionen.

Förevarande proposition äger samband med propositionen nr 50 till innevarande riksdag med förslag till ny lag om försäkringsrörelse, m. m., varöver utskottet avgivit utlåtande nr 34. Enligt sistnämnda lagförslag, vilket avser inhemska företag, skall rätt att driva försäkringsrörelse vara beroende av Kungl. Maj:ts tillstånd (koncession), som kan meddelas endast under förutsättning att rörelsen finnes vara behövlig och även eljest ägnad att främja en sund utveckling av försäkringsväsendet.

Utländsk försäkringsanstalts rätt att driva försäkringsrörelse här i riket regleras genom bestämmelser i lagen den 24 juli 1903 (nr 94 s. 61). Enligt 1 § i lagen skall utländsk försäkringsanstalts rörelse här i riket drivas genom

en generalagent såsom syssloman. Tillstånd att driva rörelsen förvärfvas av försäkringsinspektionen. Vidare stadgas (4 §), att ansökan om tillstånd skall vara åtföljd av handlingar rörande vissa formella betingelser för rörelsens bedrivande, såsom generalagentens behörighet, uppgift angående tekniska grunder för verksamheten enligt försäkringsinspektionens anvisningar samt bevis att försäkringsanstalten i riksbanken deponerat föreskrivna belopp för verksamheten. Finnes generalagenten vara behörig och äro de ingivna handlingarna jämväl i övrigt av föreskriven beskaffenhet, har försäkringsinspektionen att meddela anstalten tillstånd att här i riket driva rörelsen (5 §). Tillstånd skall likväl vägras, därest grunderna för anstaltens verksamhet finnas vila på ett system, som uppenbarligen är av beskaffenhet att ej medgiva en betryggande försäkringsverksamhet eller med hänsyn till innehållet av nyss omförmälda handlingar sådan försäkringsverksamhet uppenbarligen icke är att förvänta. En försäkringsbransch, nämligen trafikförsäkringen, intar i koncessionshänseende en särställning, i det att för utövande av sådan verksamhet erfordras Kungl. Maj:ts tillstånd.

Lagen äger icke tillämpning i fråga om återförsäkringsrörelse.

Föredraganden, statsrådet Kock, har i propositionen anfört bland annat följande.

»Genomföras de föreslagna koncessionsbestämmelserna beträffande inhemska försäkringsbolag, uppkommer den situationen, att svenska försäkringsbolag kunna erhålla koncession först efter behovsprövning under det att utländska försäkringsanstalter kunna förvärva tillstånd att här i riket driva verksamhet utan att behovet av verksamheten prövas. De utländska bolagen skulle sålunda bli gynnsammare ställda i koncessionshänseende än de inhemska. Detta kan icke anses tillfredsställande, eftersom båda grupperna i princip böra behandlas lika. En provisorisk lagstiftning i syfte att åstadkomma enhetliga koncessionsregler till dess 1903 års lag hunnit överarbetas finner jag därför erforderlig. — — — Även för utländskt företag bör sålunda koncession beviljas endast under förutsättning, att den tillämnade verksamheten finnes behövlig och även eljest ägnad att främja en sund utveckling av försäkringsväsendet. I anslutning till förslaget till ny lag om försäkringsrörelse har jag på särskilt anförda skäl uttalat (se prop. nr 50 till 1948 års riksdag s. 160), att det förefaller angeläget att koncessionsprövningen beträffande nya företag tillsvidare sker tämligen restriktivt. Detsamma torde böra gälla även i fråga om de utländska företagen. — — — Min avsikt är att föranstalta om en allmän översyn av 1903 års lag om utländsk försäkringsanstalts rätt att driva försäkringsrörelse här i riket, varvid en anpassning till lagen om försäkringsrörelse torde böra eftersträvas. Det är min förhoppning att arbetet därmed skall kunna bedrivas med sådan skyndsamhet, att ny lagstiftning i ämnet kan genomföras från och med den 1 januari 1951.»

Beträffande motiveringen till och innebörden av koncessionsbestämmelserna i det genom propositionen nr 50 framlagda förslaget till ny lag om

försäkringsrörelse hänvisas till nämnda proposition ävensom till utskottets utlåtande nr 34.

Lagrådet har i utlåtande den 26 februari 1948 lämnat förevarande lagförslag utan erinran.

Utskottet. Utskottet, som i sitt förenämnda utlåtande nr 34 hemställt, att riksdagen måtte antaga de föreslagna koncessionsreglerna beträffande inhemska försäkringsbolag, har vid sin granskning av det genom förevarande proposition framlagda lagförslaget icke funnit anledning till erinran mot detta. På grund härav får utskottet hemställa,

att förevarande proposition, nr 106, måtte bifallas av riksdagen.

Stockholm den 11 maj 1948.

På första lagutskottets vägnar:

AXEL LINDQVIST.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Ahlkvist, Ewerlöf, Lodenius, Lindblom, Olofsson, Löthner och Lindgren*;

från andra kammaren: herrar Lindqvist, Rylander, Olsson i Mellerud*, fru Gustafson, herrar Gustafsson i Lekåsa, Lindahl, Ljungqvist och Jons-son i Skutskär.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Ewerlöf*, *Löthner* och *Ljungqvist*, vilka i anslutning till vad anføres i likalydande motionerna nr 273 inom första kammaren av herr Ewerlöf m. fl. och nr 429 inom andra kammaren av herrar Ljungqvist och Johansson i Mysinge i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om försäkringsrörelse, m. m., inom utskottet yrkat, att orden »behövlig och även eljest» måtte utgå ur det genom förevarande proposition, nr 106, framlagda lagförslaget.
